

PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA

Lausunto 14/1995 vp

Hallituksen esitys 134/1995 vp

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Eduskunta on lähettäessään 12 päivänä loka-kuuta 1995 hallituksen esityksen n:o 134/1995 vp laeiksi valtion eläkelain ja valtion perhe-eläkelain muuttamisesta sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevalle käsiteltäväksi samalla määrännyt, että perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Erik Strömberg valtiovarainministeriöstä, hallitusneuvos Tuulikki Haikarainen sosiaali- ja terveysministeriöstä, korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Hallberg, professori Mikael Hidén, professori Antero Jyränki, ylijohtaja K. J. Lång, professori Ilkka Saraviita ja oikeustieteen lisensiaatti Veli-Pekka Viljanen.

Käsiteltyään asian valtiosääntöoikeudelliselta kannalta perustuslakivaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan valtion eläkejärjestelmässä eläkkeen perusteena olevan palkan laskenta-ajan pidentämistä pääosin neljästä kymmeneen vuoteen, ns. taitetun indeksin käyttöönottoa sekä kuntoutumista tukevien toimenpiteiden lisäämistä työkyvyn alentumaan perustuvis- sa eläkeasioissa. Edelleen muutoksia ehdotetaan eläkepalkan ansaintapäivien laskemistapaan, osatyökyvyttömyyseläkkeisiin, ns. tulevan ajan karttumisnopeuteen ja kansaneläkkeen huomioon ottamiseen eläketurvassa.

Esitys on pääosin samansisältöinen yksityisen sektorin työeläkejärjestelmän muuttamista tar-

koittavan hallituksen esityksen n:o 118/1995 vp kanssa.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta, osittain siirtymäkausi-järjestelyin.

Esitykseen ei sisälly erillistä säätämisyjärjestys-perustelua.

Valiokunnan kannanotot

Esitys vastaa valtiosääntöoikeudellisesti merkityksellisiltä osiltaan yksityisalojen työeläkejärjestelmän uudistamista koskevaa hallituksen esitystä n:o 118/1995 vp, josta perustuslakivaliokunta on antanut lausunnon n:o 13/1995 vp.

Käsiteltävänä oleva esitys eroaa mainitusta esityksestä sen suhteen, ettei siinä ole työntekijäin eläkelain 4 a §:n 3 momentissa havaittua ongelmaa. Lisäksi valiokunta on kiinnittänyt huomiota valtion eläkelain 12 §:n 5 momentin kumoamiseen, joka johtaa enintään kansaneläkkeen pohjaosan suuruisen täydennysosan lakkaamiseen. Lain voimaantulosäännöksen perusteella kumoamisella ei ole taannehtivaa vaikutusta, joten asia ei vaikuta säätämisyjärjestykseen. Muilta osin valiokunta viittaa lausuntoonsa n:o 13/1995 vp ja katsoo, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäädäntöjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta esittää kunnioittavasti,

että lakiehdotukset voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädetyssä järjestyksessä.

Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 1995

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Häkämies, varapuheenjohtaja J. Koskinen, jäsenet Helle, Itälä, Jansson, Jääteenmäki, Korkeaoja, H. Koski-

nen, Kuisma, Kurola, J. Leppänen, Nikula, Prusti, Puhjo, Rantanen ja Veteläinen sekä varajäsen Juurola.

